

Barátság, szerelem

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

6. évfolyam

Programcsomag: Én és a világ – Ember és környezete

A modul szerzője: Takáts Rita

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	11-12 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Beszélgetés és játék a barátságról és a szerelemről; a fiatalok valós bizalomra és szeretetre alapuló kapcsolatteremtő képességének kibontása
A modul témái, tartalma	Témák: Kapcsolatok – Barátság; Nemek Tartalom: Egy banális sláger, egy sztár magánéletéről szóló hír és egy szerelmes vers kapcsán gondolkozunk el arról, hogy valóban olyan-e egy emberi kapcsolat, ahogyan azt a szappanoperákban látjuk. Megrendezünk közösen egy „igazi” első randevút, és „átélhetjük” a bizalom elvesztésének főbb okait.
Megelőző tapasztalat	Emberi kapcsolatok; a fiúk, a lányok szerepei. Megelőző feladat: otthoni képgyűjtés sztárpárokról.
Ajánlott továbbhaladási irány	A társadalmi és a családban betöltött szerepek
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: önállóság, identitás Önszabályozás: felelősségvállalás Énhatékonyság-érzés: pozitív önértékelés A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: problémamegoldás, kreativitás Társas kompetenciák: kommunikációs készségek, empátia
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember és társadalom; Művészetek (ének, önismeret; testi és lelki egészség; felkészülés a felnőtt lét szerepeire) Tantárgyakhoz: társadalomismeret; ének-zene Modulokhoz: Fiúk, lányok együtt (2. osztály)
Támogató rendszer	Gabnai Katalin: <i>Drámajátékok gyermekeknek, fiataloknak, felnőtteknek</i> , Marczibányi Téri Művelődési Központ. Budapest, 1993 <i>A dráma tanítása</i> . Segédlet az 5–10. évfolyamon tanítók számára. Kerekasztal Színházi Nevelési Központ. Gödöllő, 2002 Kaposi László (szerk.): <i>Játékkönyv</i> . Marczibányi Téri Művelődési Központ, Kerekasztal Színházi Nevelési Központ. Budapest, 1993 Kaposi László (szerk.): <i>Drámafoglalkozások gyerekeknek, fiataloknak</i> . Magyar Művelődési Intézet, Magyar Drámapedagógiai Társaság. Budapest, 1999 Jonathan Neelands: <i>Konvenciók</i> . In: <i>Drámapedagógiai olvasókönyv</i> (szerk. Kaposi László). Magyar

Módszertani ajánlás

Időfelhasználás: a modul szétbontható három 45 perces órára is, de érdemes egyben vagy egymáshoz közeli időpontokban megtartani, mert a modulban szereplő drámajátékokhoz nagyon fontos az érzelmi alapozás, a megfelelő hangulat.

Térelrendezés: a gyakran váltogatott munkaformák miatt ajánlatos az asztalokat összetolni. A kisebb csoportok körbe tudnak ülni, így felszabadulhat egy nagyobb terület a drámajátékoknak.

Eszközök: a diákok által valamely kedvelt banális sláger és a mellékelt vers szövege, valamint a különböző korok szépségideáljait bemutató, mellékelt képek.

Csoportok: a modul nem igényel speciális csoportösszetételt.

A tartalommal összefüggő differenciálási javaslat: a játék első része háromféle problémát helyez – választhatóan – a központba. Az elsöben a média által táplált hamis szerelem és kapcsolati kép lebontása áll a fókuszban; a másodikban a szerelem és az udvarlás különböző formáiról szóló stílusjátékban vehetnek részt a gyerekek; a harmadikban pedig olyan szerelmespárokat játszhatnak el, akiknek szembe kell szállniuk a szülőkkel szerelmük elfogadásáért.

Tudnunk kell, hogy az egyéni bevonódás szintjei a dramatikus tevékenységek során az érzelmi és a kommunikációs készségek terén mutatott érettség szintjével megegyeznek, tehát a részvétel maga differenciált. A háttérbe húzódotkat pozitív visszajelzésekkel biztathatjuk. Fontos tudni, hogy tanítványaink – életkorukból adódóan – csak fokozott érzelmi megerősítés és facilitáló pedagógusi magatartás mellett fognak szívesen részt venni a játékokban. Az improvizációknál fontos bátorító szerepe lehet a tanári mintának. Játsszunk együtt a gyerekekkel, de ügyeljünk rá, hogy ha túlságosan leköti őket a mi játékunk, akkor húzódjunk háttérbe. Az első randevúval kapcsolatos feladat során a csoport érzelmi fejlettségének megfelelő munkaformák közül választhatunk.

Az egyes tevékenységek szervezésével kapcsolatos javaslatok: a modul épít a drámapedagógia eszközeire. A speciális – a szervezésre és a levezetésre vonatkozó – tanácsok a pedagógusok mellékletében, a „Drámapedagógiai konvenciók” cím alatt találhatóak. Ha a modult vezető pedagógus, illetve a résztvevők járatlanok ezen munkaformákban, érdemes azokat egy megelőző órán begyakorolni.

Speciális javaslatok a fejlesztendő kompetenciával kapcsolatban: a reális és pozitív önértékelés az egyik legfőbb célja a modulnak. A használt dramatikus munkaformák a diákok számára pszichés kockázatot jelenthetnek. A pedagógusnak joga van bármikor megállítani a játékot, és kötelessége kezelni a történeteket. Ne felejtjük el, nagyon érzékeny kamaszokkal dolgozunk egy őket mélyen érintő problémáról. Ne becsljük le a kamasz szerelem érzéseit, ez diákjaink életében éppoly sorsdöntő, mint a miénkben.

Speciális javaslatok az értékeléssel kapcsolatban: vegyük figyelembe a személyes érzékenységet. A tanuló, illetve a tanulói csoport értékelése szóban, a tevékenységi formák pozitív kiemelésével, az egymás munkáját megbecsülő egyéni gyermekértékeléssel együtt történik. Vegyük figyelembe a különböző haladási fázisokat. A modul során átélt játékokban való részvétel egyéni és egyedi jellegű, a pedagógus

pozitívan minősíthet és biztathat. Negatív töltésű megjegyzés, esetleg rendreutasítás csak akkor ajánlott, ha valaki a csoport hatékony vagy védett légkörű munkáját, a közösen elfogadott szabályokat megsérti, veszélyezteti. Világítsuk meg az értékelési mód és a tartalom összefüggését. Az értékelés alapvetően önértékelés, az aktív részvétel mutatója lesz a modul során megfogalmazott mondatbefejezés és a végén megalkotott szoborcsoport minősége. A gyerekek egyéni fejlettségi szintjéről a kifejezés és megnyilvánulás terén nagyon sok információt szerezhet a pedagógus a játék során, esetenként már egy-egy formának vagy foglalkozásnak a végén ugrásszerű fejlődés tapasztalható. Ezeket a pozitív változásokat szóban jelezzük vissza.

A modul mellékletei

Tanári mellékletek

P1 – A slágerekről

P2 – Vers

P3 – Különböző korok szépségideáljai

P4 – Udvarlás

P5 – Az első randevú

P6 – Improvizáció

P7 – Beszélgetőkör